

2025-06-09

Till

ordförande och vice ordförande i stadens råd för funktionshindersfrågor

Förslag till funktionshindersråden Aktiviteter och indikatorer i VP 2026

Övergripande mål

Funktionshindersråden inom Stockholms stads nämnder och bolagsstyrelser är en aktiv och integrerad del av stadens arbete med att skapa ett tillgängligt och inkluderande samhälle för personer med funktionsnedsättning. Rådens arbete utgår från principen om universell utformning samt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Funktionsrätt Stockholms stad har tillsammans med DHR Stockholmsavdelningen och SRF Stockholms stad tagit fram detta dokument med förslag på aktiviteter och indikatorer som Funktionshinderråden i Stockholms stad kan använda i arbetet med verksamhetsplan 2026 (VP 2026). Syftet är dels ett försök att samordna förslag på aktiviteter för att nå ett starkare genomslag, dels att ge råden visst stöd i arbetet med VP 2026.

De fem första listade aktiviteterna är av mer övergripande karaktär och gynnar alla. Vi ser därför det som positivt om de flesta råden tar med dessa i respektive VP. Övriga aktiviteter är närmast att betrakta som ett smörgåsbord, där råden kan ta med de aktiviteter man bedömer som relevant. Naturligtvis kan råden också ta med andra aktiviteter som är angelägna för just detta råd.

Parallellt med att vi lyfter dessa aktiviteter i budgetförslaget, kommer Funktionsrätt, SRF och DHR ta fram en skrivelse med övergripande frågor som skickas till kommunstyrelsen. Nedan har en del aktiviteter kompletterats med Mål och Indikatorer. I de fall sådana inte finns, bör aktiviteterna kopplas till sådana.

Övergripande och av organisationerna prioriterade aktiviteter:

1. Jobba för att förutsättningar finns för att möjliggöra implementering och effektmätning av Delaktighetsprogrammet.
2. Kompetens och utbildning, för tjänstemän och politiker i funktionsrättsfrågor, samt ledamöter i rollen som ledamot.
3. Tillgänglighet och stödinsatser som ledsagning, teckenspråkstolkning samt anpassningar i uppdraget som ledamot i funktionshindersråden, till exempel information och handlingar på tillgängligt media är en nödvändighet för att skapa förutsättningar för alla ledamöter att kunna delge sin kompetens. Råden ska vara ett gott exempel för samhället i samhället i stort.

4. Staden behöver avsätta resurser till ett mer omfattande stöd till råden än vad som ges idag. Stödet bör organiseras lokalt på respektive förvaltnings-, nämnd- och bolagsstyrelsenivå. Samtidigt utses en ansvarig tjänsteperson för funktionshindersråden som kan ta ett helhetsansvar – både vad gäller rådens organisation och deras arbetssätt – och som kan fungera som en samordnande funktion i stadens övergripande arbete med delaktighet och tillgänglighet. Den eller de som ansvarar för stöd till råden behöver ha tid avsatt i sin tjänst för detta, och det ska vara tydligt att det är ett ansvarsområde som ingår i tjänsten.
5. Funktionshinderperspektivet behandlas under en särskild rubrik i varje yttrande från nämnd och förvaltning.

Förslag på aktiviteter och indikatorer, om ni anser att de är relevanta för respektive råd

6. Säkerställ stöd till elever med särskilda behov i förskolan.
7. Öka den pedagogiska kompetensen för personal på LSS-gruppboenden.
8. En tvåårsplan upprättas för kartläggning över till- och frångänglighet vid samtliga barnstugor, skolor och boenden och en tidplan upprättas för nödvändiga åtgärder.
9. En treårsplan upprättas för en nollbasvärdering över till- och frångängligheten i stadens alla lokaler. Parallellt upprättas plan för åtgärder över upptäckta behov.
10. I samråd med regionen tas garantier fram för färdtjänst till olika aktiviteter även för medföljande närmast anhörig (barn resp målsman)
11. Tillgänglig Wi-Fi garanteras på alla boenden, och Datakunnig personal garanteras på alla boenden.
12. Socialnämnden fick i uppdrag 2023 att sammanställa statistik över inkomna och avslagna ansökningar om ledsagning, inkl. skillnader mellan stadsdelar. Vad gör man åt resultatet?
13. Fritidsbibliotek inrättas vid samtliga stadsdelar.
14. Utbildning i Delaktighetsprogrammet, Instruktioner och Vägledning genomförs i samband med nämndmöten 2-3 gånger under året.
15. Att stadens tjänstemän är lyhörda och arbetar med målgruppen mottagare av stöd insatser, för att kunna ta hänsyn och utgå från målgruppens faktiska stödbehov. Detta i syfte att målgruppen får bättre förtroende till socialtjänstlagen och LSS.
16. Rådssekreteraren ger rådet ett sammandrag med aktuella punkter i förvaltnings förslag till VP och återkommer med motsvarande utdrag efter nämndbeslut
17. **Mål: Programmet är integrerat i styrningen av stadens nämnder och bolagsstyrelser**

Indikatorer:

- Förvaltningen har kopplat programmets fokusområden till sina inriktningsmål.
- Andel aktiviteter (till exempel verksamhetsplaner) som hänvisar till programmet.

- Kvalitativa exempel på hur programmet påverkat prioriteringar och resursfördelning i nämndens/bolagsstyrelsens verksamhetsplan.

18. Mål: Det finns en tydlig ansvarsfördelning för genomförande och uppföljning av hur integrerat programmet är i styrningen av verksamheten

Indikatorer:

- Nämnden/bolagsstyrelsen har utsett en ansvarig person/funktion för programmet.
- Förvaltningen/bolaget rapporterar årligen på sina fokusområden.
- Beskrivningar i rapporter om hur ansvarsfördelningen fungerar i praktiken (till exempel intervju-/enkätdata).

19. Delmål: Fokusområdet “Rätten till arbete” prioriteras i hela staden

Indikatorer:

- Nämnden/bolagsstyrelsen redovisar regelbundet konkreta åtgärder kopplade till “Rätten till arbete”.
- Personer med funktionsnedsättning beskriver ökad tillgång till stöd för arbete och praktik (till exempel via enkäter/självskattning), inom nämndens/bolagets verksamhetsområde.
- Exempel på hur nämnden/bolaget samverkat med olika verksamheter i staden för att skapa vägar till arbete.

20. Mål: Tillämpningsanvisningarna används som stöd i det praktiska arbetet

Indikatorer:

- Nämnden/bolagsstyrelsen refererar till eller använder anvisningarna i sitt förbättringsarbete.
- Antal kvalitativa utsagor från medarbetare inom nämnden/bolaget om nyttan med anvisningarna.
- Antal utbildningstillfällen/introduktioner som hållits om programmets tillämpning inom nämndens/bolagets verksamhetsområde.

21. Mål: Funktionshindersråden upplever reellt inflytande i implementeringen

Indikatorer:

- Medlemmarna i funktionshindersrådet beskriver att deras synpunkter påverkat styrning och genomförande (till exempel i fokusgrupper/intervjuer).
- Antal beslut i nämnden/bolagsstyrelsen där rådets input dokumenterats som underlag.
- Citat/berättelser från rådsmedlemmar som illustrerar upplevd påverkan.

22. Delmål: Råden bidrar till att personer med funktionsnedsättning får inflytande i frågor som rör dem

Indikatorer:

- Antal ärenden där rådets synpunkter dokumenteras i beslutsunderlag.
- Rådsmedlemmar upplever att deras synpunkter tas på allvar (självskattning/intervju).
- Exempel på konkreta förändringar i verksamhet eller beslut inom nämndens/bolagets verksamhetsområde där rådets input haft betydelse.

23. Delmål: Råden verkar utifrån FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Indikatorer:

- Rådet diskuterar regelbundet, och tillämpar konventionens artiklar i sitt arbete.
- Antal beslut i nämnden/bolagsstyrelsen där konventionen explicit nämns som grund.
- Fallbeskrivningar där konventionen använts för att identifiera brister eller förbättra tillgänglighet och delaktighet inom nämndens/bolagets verksamhetsområde.

24. Delmål: Rådens arbete utgår från principen om universell utformning

Indikatorer:

- Antal ärenden där universell utformning diskuteras i rådets protokoll.
- Kvalitativa exempel på hur universell utformning tillämpats i nämndens/bolagets verksamheter efter rådets rekommendationer.
- Upplevelser från rådets medlemmar om att frågor om tillgänglighet och universell utformning tas på allvar.

25. Delmål: Råden ges förutsättningar att verka aktivt och självständigt

Indikatorer:

- Tillgång till utbildning och kompetensutveckling för rådsmedlemmar.
- Antal rådsmöten per år och närvaro vid dessa.
- Rådsmedlemmars upplevelse av tydligt uppdrag, gott bemötande och fungerande dialog med nämnden/bolaget.

26. Krav på tillgänglighet och användbarhet vid upphandling.

Indikator:

Antal upphandlingar, där man har tagit i beaktning kraven av tillgänglighet och användbarhet.